Modyul 2

Katangian ng Tekstong Informativ

- Naglalahad ng mga bagong kaalaman, bagong pangyayari, bagong paniniwala at mga bagong impormasyon.
- Ang mga kaalaman ay nakaayos ng sekwensyal
- Inilalahad ng buong linaw at kaisahan; kaugnayan at kagamitan.

Surimbasa o rebyu - isang maingat na komentaryo sa isang akdang nabasa, napanood o napakinggan.

Balita O Ulat- Ito ay tekstong nagbibigay ng detalyadong paliwanag tungkol sa mga bagay na kagaganap pa lamang, naglalaman ng 5Ws na siyang pinakaesensyal sa pagbabalita: What, Who, When, Where, at Why. **Sanaysay**- Kalimitang naglalaman ng personal na kuru-kuro ng may-akda.

Katangian ng Tekstong Deskriptiv

- Nagtataglay ng impormasyong may kinalaman sa pisikal na katangian ng isang tao, lugar, o bagay gamit ang limang pandama.
- Ipinamamalas dito ang pagbuo ng detalye upang luminaw ang isang tiyak na impresyon o kakintalan o pangunahing larawan

Karaniwan ➤ Naglalayong maibigay ang karaniwang ayos at anyo ng inilalarawan ayon sa limang pandama; panlasa, pandinig, paningin, panalat at pang-amoy.

Malikhain o Masining ➤ Naglalayong mapagalaw ang guniguni ng mambabasa upang makita ang larawan ayon sa pandama, damdamin at isipan ng naglalarawan.

PARAAN NG PAGLALARAWAN

- 1. BATAY SA PANDAMA kung ito nakikita, naaamoy, nalalasahan, nahahawakan, at naririnig
- 2. BATAY SA NARARAMDAMAN ito ay naglalaman ng damdamin o personal na saloobin ng naglalarawan.
- 3. BATAY SA OBSERBASYON masasabing ito ay batay sa obserbasyon ng mga nagyayari

Modyul 3

Bahagi ng Tekstong Narativ

- 1. Simula dito nakasalalay ang kawilihan ng mga mambabasa kung dapat bang ipagpatuloy ang pagbabasa ng kuwento o hindi
- 2. Tunggalian dito nakikita ang suliranin sa kuwento kung sino ang mga bida at kontrabida, at kung ano ang problemang dapat bigyan ng solusyon
  - Tauhan laban sa tauhan nangyayari sa pagitan ng bida at kontrabida
  - Tauhan laban sa sarili nangyayari kung nahahantong sa pagdedesisyon para sa kaniyang sarili
  - Tauhan laban sa kalikasan mga hindi kontroladong pangyayari tulad ng bagyo, delubyo, pandemya, kamatayan, atbp
- 3. Kasukdulan sa bahaging ito unti-unting nabibigyang solusyon ang sulirain kung magtatagumpay ba ang pangunahing tauhan o hindi
- 4. Kakalasan sa bahaging ito naman bumababa ang takbo ng kuwento. Ito ay nagbibigay daan sa wakas.
- 5. Wakas dito naman nakasaad ang panghuling mensahe ng kuwento, lantad man o tago.

- 1. ETHOS paggamit ng kredibilidad o imahe para makapanghikayat
- 2. PATHOS paggamit ng emosyon ng mambabasa
- 3. LOGOS paggamit ng lohika at impormasyon

Propaganda Devices:

- 1. Name Calling ito ay pagbibigay ng hindi magandang taguri sa isang produkto o katunggali upang hindi tangkilikin.
- 2. Glittering Generalities ito ay ang magaganda at nakasisilaw na pahayag ukol sa isang produktong tumutugon sa mga paniniwala at pagpapahalaga ng mambabasa
- 3. Transfer Ito ay paggamit ng isang sikat na personalidad upang mailipat sa isang produkto o tao ang kasikatan
- 4. Testimonial to ay naisasakatuparan kapag ang isang sikat na tao ay **tuwirang nag-endorso** ng isang tao o produkto sa pamamagitan ng mgaebidensya at sariling testimonya.
- 5. Bandwagon hinihimok ang lahat na gamitin ang isang produkto o sumali sa isang pangkat o makisabay sa kung ano ang patok dahil lahat ay sumali na.

Modyul 4

Prosidyural – tekstong nagpapakita at naglalahad ng wastong pagkakasunod-sunod nang malinaw na hakbang sa pagsasakatuparan ng anumang gawain.

Mga Salitang Ginagamit sa Pagbibigay ng Prosidyur

- 1. Gumagamit ng payak na pananalita at nasa kontemplatibong aspekto ng pandiwa.
- 2. Tumutukoy sa pangkalahatang mambabasa o manonood at hindi sa indibidwal na tao.
- 3. Gumagamit ng mga salitang nagsasaad ng kilos o pandiwa upang ihayag ang tamang pamamaraan.
- 4. Gumagamit ng mga pang-ugnay na salita upang ipakita ang pagkasunod-sunod ng bawat hakbang.
- 5. Detalyadong tuntunin kung paano, saan at kailan gagawin ang prosidyur. 6. Detalyadong paglalarawan sa materyales na maaaring gamitin.

Katangian ng Tekstong Prosidyural

- 1. Tunguhin-kung ano ang gagawin at para saan ito
- 2. Kasangkapan- nilalahad ang mga kinakailangang materyal
- 3. Pamamaraan- nilalahad ang mga eksaktong pagkakasunod-sunod ng mga hakbang o gawain
- 4. Ebalwasyon- kung paano masusukat nang matagumpay

Mga Salitang Ginagamit sa Pagbibigay ng Prosidyur

- Gumagamit ng payak na pananalita at nasa kontemplatibong aspekto ng pandiwa.
- Tumutukoy sa pangkalahatang mambabasa o manonood at hindi sa indibidwal na tao.
- Gumagamit ng mga salitang nagsasaad ng kilos o pandiwa upang ihayag ang tamang pamamaraan.
- Gumagamit ng mga pang-ugnay na salita upang ipakita ang pagkasunod-sunod ng bawat hakbang.
- Detalyadong tuntunin kung paano, saan at kailan gagawin ang prosidyur.
- Detalyadong paglalarawan sa materyales na maaaring gamitin.

Layunin ng Tekstong Argumentativ

- 1. Mabigyang-linaw ang isang mahalagang usapin o isyu
- 2. Maipagtanggol ang sarili sa mali o masamang propaganda laban sa iba
- 3. Makapagbahagi ng kaalaman sa ibang tao
- 4. Makapagpahayag ng saloobin
- 5. Mapanatili ang opinyon ng bawat isa
- 6. Makaimpluwensiya ng ibang tao na kumilos nang naaayon sa tama

Sa pagsulat ng komposisyong argumentativ, maaaring mangibabaw ang argumentasyon subalit hindi ibig sabihin nito'y ang buong komposisyon ay pawang pangangatwiran lamang, maaring gamitin ang mga sumusunod na uri ng teskto (Abad at Ruedas, 2000).

- 1. Narasyon upang bigyang-linaw ang pangyayaring kaugnay sa paksa
- 2. Deskripsyon upang mapatingkad ang puntong ibig patunayan
- 3. Eksposisyon upang mapaunawa ang puntong nangangailangan ng paglilinaw

Modyul 5

Sa pagsulat ng iyong borador, kinakailangang hawak mo ang:

- pinal na balangkas
- mga ginawa mong notecard
- ang tentatibong bibliyograpiya

Kwantiteytib- ang pagkalap ng datos na kinalolooban ng mga numero o pigura Kwaliteytib- pagkalap ng datos na mga karanasan; hindi maaaring isalin sa numerikong pamamaraan

Bahagi ng Kabanata 1: Suliranin at Kaligiran Nito

- Rasyunale ng Pag-aaral
- Suliranin ng Pag-aaral
- Kahalagahan ng Pananaliksik
- Batayang Konseptwal
- Batayang Teoretikal
- Saklaw at Limitasyon ng Pag-aaral
- Pagbibigay-Kahulugan sa mga Salita
- Kaugnay na Pag-aaral at Literatura

KAUGNAY NA LITERATURA. Ito ay mga reperensiyang na hinango sa mga aklat o artikulo.

KAUGNAY NA PAG-AARAL. Ito ay mga reperensiyang na hinango sa mga disertasyon at sa mga tesis na naunang naisagawa at may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral

Plagiarism – tawag kung hindi nabibigyan nang wastong pagkilala ang hinangong pahayag sa may-akda o manunulat

Elektroniko o internet – pinakamalawak at pinakamabilis na hanguan ng impormasyon

Modyul 6

Burador- nabubuo sa pamamagitan ng pagsasama-sama ng mga nakalap na tala

Pagsulat ng Burador

- 1. Magbalangkas sa paraang konseptuwal, papangungusap, patalata, o biswal na paraan gamit ang grapikong pantulong.
- 2. Maghanay-hanay ng pangunahing ideya patungo sa mga tiyak na ideya o konsepto. Posibleng gumawa ng sariling pananda o pangkulay upang matukoy ang dibisyon ng mga konsepto. Gumamit ng akmang salita batay sa hinihingi ng akademikong sulatin o pananaliksik. Maikli, malinaw, pormal, at intelektuwal na wikang gamitin.

Bahagi ng Kabanata 2: Metodolohiya

- Disenyo ng Pananaliksik
- Respondente
- Instrumento ng Pananaliksik
- Tritment ng mga Datos

Kahandaan – pangunahin at kinakailangang isaalang-alang sa pagpaplano at pagsasagawa ng interbyu

Talatanungan- isa sa mga mahalagang instrumento ng pananaliksik Katangian ng Isang Talatanungan o Kuwestiyoneyr

- Maikli hangga't maaari
- Naglalaman ng mahahalagang paksa
- Tama ang pagkakabuo ng pangungusap
- Simple at hindi maligoy
- Malinis at presentable

Sa pagpapasagot ng talatanungan, kinakailangangang may kalakip na sulat na magalang na humihingi ng kooperasyon sa mga respondente.

Modyul 8

Preliminaring Pahina- pasasalamat at paghahandog ng mga mananaliksik sa mga taong naging bahagi ng kanilang pag-aaral

Pamagating Pahina- pahinang nagpapakilala sa pamagat ng papel na pananaliksik; nasa inverted pyramid Rasyunale ng Pag-aaral - Ang pinanggalingan ng palagay o kaisipan at ang kadahilanan kung bakit napili ang paksa ay natatalakay sa bahaging ito. Bahagi din ng diskusyon ang pagtalakay ng kabuluhan at halaga ng nasabing paksa.

Suliranin ng Pag-aaral- Ang pakay o ibig na matamo sa pananaliksik ng napiling paksa ay tinutukoy sa bahaging ito. Binubuo ito ng dalawang uri: PANGUNAHING SULIRANIN na kung saan inilalahad nang malawakan ang pananaliksik; at TIYAK NA SULIRANIN na kung saan itinuturing na bahagi ngpangunahing suliranin at ipinahahayag nito ang mga tiyak o tuwirang pa kay sa pananaliksik na nasusukat, nakakamit, naoobserbahan at tinaguriang makatotohanan.

Kahalagahan ng Pananaliksik- Ang bahaging ito ay naglalahad ng kung sino ang maaaring makinabang sa pananaliksik at kung papaano sila makikinabang dito.

Batayang Konseptwal- Ang batayang konseptwal ay tumatalakay sa mga ideya o konsepto ng mananaliksik ayon sa kanyang isinagawang pag-aaral.

Batayang Teoretikal- Ang batayang teoretikal naman ay naglalahad ng mga kadahilanan kung bakit kinakailangang humanap pa ng mga panibagong datos ang mananaliksik na kanya namang susuriin, ipaliliwanag at lalagumin. Dito tinatalakay ang nakaraang deskripsyon o kasalukuyang teorya na may kahalagahan sa pag-aaral. Isinasaad ang sanggunian ng mananaliksik kung saan ipinakikita ang kaugnayan ng mga variable sa pag-aaral. Nagsisilbing legal na basehan ito upang ilarawang mabuti ang proseso ng pag-aaral.

Saklaw at Limitasyon ng Pag-aaral- Ang bahaging ito ay tumatalakay sa delimitasyon ng pag-aaral na kung saan ipinaliliwanag ang problema ng pananaliksik, ang lugar na pinagganapan, ang mga nakilahok at ang instrumentong ginamit sa pananaliksik. Tinutukoy din nito ang saklaw ng pag-aaral at ang mga hadlang habang ito ay isinasagawa.

Pagbibigay Kahulugan sa mga Salita- Ang huling bahagi ng unang kabanata ay ang paglalahad ng key terms na ginamit sa pag-aaral. Ang pagbibigay ng kahulugan ay maaaring mailahad na KONSEPTWAL kung saan ito ay basesa konsepto o ideya na kadalasang makikita ang kahulugan sa diksyunaryo o di kaya naman ay OPERASYONAL na kung saan ang konsepto o ideya ay base sa kung papaano ito nagamit sa isinasagawang pag-aaral o pananaliksik.

Modyul 9

Kabanata II - Metodolohiya at Pamamaraan

Disensyo ng Pananaliksik- Nililinaw rito kung anong uri ng pananaliksik ang kasalukuyang pag-aaral. Ang pinakasimple ay ang paggamit ng descriptive analytic na isang disenyo ng pangangalap ng mga datos at impormasyon hinggil sa paksa ng pananaliksik.

Respondente. Tawag sa mga sasagot ng iyong talatanungan o survey questions para makuha ang datos na kailangan sa pananaliksik. Babanggitin dito kung ilan sila at bakit sila napili.

Instrumento ng Pananaliksik. Inilalarawan ang paraang ginamit ng pananaliksik sa pangangalap ng mga datos at impormasyon. Sa bahaging ito, maaaring interview o pakikipanayam, pasasagawa ng sarbey at pagpapasagot ng survey questions sa mga respondente.

Tritment ng mga Datos. Inilalarawan kung anong statistical na paraan ang ginamit upang ang mga numerical na datos ay mailarawan.

Modyul 11-12

Open End Format – pagiging malaya ng respondente sa pagsagot sa mga katanungan

INTERVYU

 May mga hakbang sa pagsasagawa ng intervyu [Constantino at zafra 1997;88-91] na napapangkat sa mga sumusunod na yugto; bago ang intervyu, aktwal na intervyu, at pagkatapos ng intervyu.

BAGO ANG INTERVYU

- a) Tiyakin ang taong iintervyuhion
- b) Makipag-ugnayan sa iintervyuhin at itakda ang petsa at lugar ng itervyu
- c) Magsaliksik tungkol sa paksa at sa taong iintervyuhin
- d) Maghanda ng mga gabay na tanong
- e) Ihanda ang mga teknikal na kagamitan para sa intervyu

AKTWAL NA INTERVYU

- ${\color{red}a}{\color{black}}$ DUMAting sa takdang petsa, oras at lugar ng intervyu.
- Magpakilalang muli sa iintervyuhin at bigyan siya na malinaw na background tungkol sa paksa o impormasyong nais mong makuha at layon ng intervyu.
- Sagawa ang intervyu mo sa pamamagitan ng epiktibong tanong.
- d) Magpasalamat sa nagpaunlak ng intervyu.

PAGKATAPOS NG INTERVYU

- a) I-voice record mo ang petsa, lugar , at paksa, pangalan ng taong inintervyu upang hindi mo makalimutan ang mga detalye ng intervyu.
- b) Gawan mo ng transkripsyon ang voice teyp. Isalin ito sa papel. Gawing verbatim o ayon sa sinsabi ng transkripsyon. Itala rin kung tumawa, nainis, nagalit, natakot, at iba pa.